Time: 3 hours Marks: 100

Note: (1) All Questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

SECTION I

Q.1 What is marketing? Explain the Importance of Marketing. (10)

OR

- Q.1 "To survive in the flexible marketing environment, Marketing Research is important". Discuss.
- Q.2 What is Consumer Behavior? Explain the features of Consumer Behavior. (10)

OR

- Q.2 What do you mean by Niche Marketing? Explain its advantages and Disadvantages.
- Q.3 Explain the different stages involved in Product Life Cycle (PLC). (10)

OR

- Q.3 What is Channel of Distribution? Write its importance.
- Q.4 What are the problems faced by Rural Marketing in India?

(10)

OR

- Q.4 Define Services. Explain the features of Services.
- Q.5 Write short notes on any two of the following:

(10)

- a) Changing role of Marketing Manager
- b) Importance of MIS
- c) Branding
- d) Internet Marketing

OR

Q.5 Read the following case and answers the questions given below: (10)

Manjiri is a well known brand that sells variety of biscuits through its store across India. Company is enjoying good profit and image in Biscuits. Now company desires to enter in new product line i.e. Chocolates with the existing production of Biscuits.

Questions:

a) Will it be right decision of the company to enter in chocolate line with existing product i.e. biscuits? Explain the marketing mix for new product i.e. Chocolate. (5)

b) Suggest the channel of distribution for chocolate.

(5)

SECTION II

Q.1 Define HRM. Explain the functions of HRM.

(10)

OR

Q.1 What is recruitment? Explain its sources.

Q.2 What do you mean by Training? Discuss the various types of Training.

(10)

OR

Q.2 Describe the benefits of Performance Appraisal.

Q.3 What are the different styles of Leadership?

(10)

OR

Q.3 Explain in detail Maslow's Need Hierarchy Theory.

Q.4 Explain Human Resource Accounting. Explain its significance.

(10)

OR

Q.4 Explain the need of Succession Planning.

Q.5 Write short notes on any two of the following:

(10)

- a) Types of Interview
- b) 360 Degree Appraisal
- c) Importance of Safety and Security
- d) Group Dynamics

OR

Q.5 Read the following case and answers the questions given below:

(10)

Mr. Anand has started his business two years ago. He has increased his business over a short span of two years. But Mr. Anand has noticed that recently his employees are upset. Employee's productivity and efficiency have also decrease.

Ouestions:

a) Mr. Anand asks you the solution on the problem of reduction in efficiency of employees.
Guide him.

b) Which motivation factors will you suggest to Mr. Anand to apply?

(5)

****XXXX****

मराठी रूपांतर

वेळ-३तास गुण:१००

सूचना-

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) दोन्ही विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
- ४) मूळ इंग्रजी प्रश्न प्रमाण मानावेत.

विभाग१

प्रश्नर) विपणन म्हणजे काय? विपणनाचे महत्व स्पष्ट करा.

१०

किंवा

प्रश्न१)''बदलत्या विपणन वातावरणामध्ये टिकून राहण्यासाठी विपणन संशोधन महत्वाचे आहे.'' चर्चा करा.

प्रश्न२) ग्राहक वर्तणूक म्हणजे काय? ग्राहक वर्तणूकीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

१०

किंवा

प्रश्न२) लघूत्तम विपणन म्हणजे काय? त्याचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा.

प्रश्न३)वस्तु जिवनचक्राचे विविध टप्पे स्पष्ट करा.

१०

किंवा

प्रश्न३) ग्राहक वितरण साखळी म्हणजे काय? ग्राहक वितरण साखळीचे महत्त्व लिहा.

प्रश्न४)भारतातील ग्रामीण विपणनाला कोणत्या अडचणींना सामोरे जावे लागते?

१०

किंवा

प्रश्न४) सेवा या संज्ञेची व्याख्या लिहा. सेवेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न५) खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा.

१०

- १) वितरण व्यवस्थापकाची बदलती भूमिका
- २) 'वितरण माहिती पद्धतीचे महत्व
- ३) मुद्रांकन
- ४) इंटरनेट विपणन

किंवा

प्रश्न५)खालील व्यष्ठीचे वाचन करून प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

मंजिरी हा एक प्रसिद्ध ब्रॅण्ड आहे जो संपूर्ण भारतातील स्टोअर्सच्या माध्यमातून विविध बिस्किटे विकतो. कंपनी बिस्किट्समध्ये चांगला नफा आणि प्रतिमाचा आनंद घेत आहे. आता कंपनीची सध्याच्या बिस्किटांच्या उत्पादनासह नवीन उत्पादन म्हणजेच – चॉकलेट्सच्या ओळीत प्रवेश करण्याची इच्छा आहे.

- प्र.1) कंपनीचा विद्यमान बिस्किट उत्पादनांसहित चॉकलेट उत्पादनाचा निर्णय योग्य होईल का? नवीन उत्पादन— चॉकलेटसाठी विपणन मिश्रस्पष्ट करा.
- 2) चॉकोलेटसाठी वितरण साखळी सुचवा.

प्रश्न६) मानव संसाधन व्यवस्थापनाची व्याख्या लिहा. मानव संसाधन व्यवस्थापनाची कार्ये स्पष्ट करा. १०

किंवा

विभाग२

प्रश्न६) 'भरती' म्हणजे काय? भरतीचे स्त्रोत स्पष्ट करा.

प्रश्न७) प्रशिक्षण म्हणजे काय? प्रशिक्षणाच्या विविध पद्धतींची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न७) कार्य सिध्दी मूल्यमापनाच्या फायद्यांचे वर्णन करा.

प्रश्न८)नेत्रुत्वाच्या विविध शैली कोणत्या आहेत?

१०

१०

04

किंवा

प्रश्न८) मास्लोयांचा 'गरजांच्या श्रेणीचा सिध्दांत सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न९)मानव संसाधन लेखांकन म्हणजे काय? त्याचे महत्व विशद करा.

१०

किंवा

प्रश्न९) वारसाहक्क नियोजनाची गरज काय आहे?

प्रश्न१०) खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा.

१०

- १) मुलाखतीचे प्रकार
- २) ३६०अंश मूल्यमापन
- ३) सुरक्षा आणि संरक्षणाचे महत्व
- ४) गटप्रभाव

किंवा

प्रश्न१०)खालील व्यष्ठीचे वाचन करून प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

श्री.आनंद यांनी दोन वर्षांपूर्वी आपला व्यवसाय सुरू केला आहे. दोन वर्षांच्या छोटय़ा कालावधीत त्यांनीआपला व्यवसाय वाढवला आहे. परंतु श्री. आनंदयांच्या असे लक्षात आले आहे की अलीकडे त्यांच्या कर्मचार्यांमध्ये काही नाराजी निर्माण झाली आहे. कर्मचार्यांची उत्पादन क्षमता आणि कार्य क्षमतासुद्धा कमी झाली आहे.

प्रश्नर) श्री आनंद तुम्हाला कर्मचार्यांच्या कार्यक्षमतेतील घट कमी होण्याच्या समस्येवर उपाय विचारतात. त्यांना मार्गदर्शन करा.

2) श्री आनंद यांना आपण कोणते प्रेरणा देणारे घटक अवलंबण्यास सूचित कराल?

******